

VARIGHET	TEMA OG INNHOLD	TVERRFAGLIGE TEMAER OG KJERNEELEMENTER	KOMPETANSEMÅL	LÆREMÅL OG TIPS
4 uker	Jeg i samfunnet <ul style="list-style-type: none"> identitet regler ansvar roller plikter og normer press og selvfølelse vennskap og konflikt teknologi og sosiale medier 	<ul style="list-style-type: none"> Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap Identitetsutvikling og fellesskap Demokratiforståelse og deltakelse Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Identitetsutvikling og fellesskap 	<ul style="list-style-type: none"> reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levestett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> å lære om selvbilde, roller og verdier å reflektere over egen plass i samfunnet å forstå begrepet medborgerskap TIPS <ul style="list-style-type: none"> Sjekk ut temapakken «Mitt språk» i norsk.
Aktuelt i september	<ul style="list-style-type: none"> 11. september Vennskapsuke 			
4 uker	Kildekritikk <ul style="list-style-type: none"> meninger, fakta og kommersielt innhold falske nyheter misvisende informasjon algoritmer sosiale medier teknologi og informasjonsflyt gode og dårlige kilder 	<ul style="list-style-type: none"> Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap Demokratiforståelse og deltakelse Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Undring og utforskning 	<ul style="list-style-type: none"> vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> å lære om ansvar på nett å bli en god kildekritiker TIPS <ul style="list-style-type: none"> Sjekk ut Elevrådets podkast om falske nyheter. Sjekk ut teksten «Propaganda» fra norsk.

		<ul style="list-style-type: none"> • Identitetsutvikling og fellesskap 	<p>digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten</p> <ul style="list-style-type: none"> • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	
Aktuelt i oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Verdensdagen for psykisk helse • FN-dagen 			
6 uker	<p>Opplysningstid og revolusjon</p> <ul style="list-style-type: none"> • sentrale trekk ved opplysningstiden • Den amerikanske revolusjonen • Den franske revolusjonen • Napoleon • samfunnsmessige omveltninger • individers rolle ved samfunnsendringer • det moderne demokratiets grunnlag • oppsummerende tegneserier 	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Demokrati og medborgerskap • Samfunnsfaglige sammenhenger • Demokratiforståelse og deltakelse • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine • drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å utforske historiske perspektiver på demokrati • å utforske ulike årsaker og konsekvenser av historiske begivenheter • å reflektere kritisk rundt hvordan historier framstilles <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bruk de oppsummerende tegneseriene aktivt i klasserommet når dere er gjennom en periode.
Aktuelt i november/ desember	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatoppmøtet i FN • Nobels fredspris 			

<p>4 uker</p>	<p>Demokratiet vårt</p> <ul style="list-style-type: none"> • valgsystemet • det politiske systemet • politiske partier og skillelinjer • historisk tilbakeblikk: maktfordeling og parlamentarisme • samfunnskritisk tenking • demokratiforståelse og deltakelse • argumenterende tekst • debattinnlegg • appell 	<ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftig utvikling • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring • Demokratiforståelse og deltakelse • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Undring og utforskning • Identitetsutvikling og fellesskap 	<ul style="list-style-type: none"> • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å få en bredere forståelse for det norske demokratiet • å utforske ulike måter å delta i demokratiet, også for unge <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med appeller, retorikk og talekunst i norsk.
<p>Aktuelt i januar/februar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Holocaustdagen • Samenes nasjonaldag 			
<p>6 uker</p>	<p>Det industrielle samfunnet</p> <ul style="list-style-type: none"> • industriell revolusjon i Europa og vesten • norsk industrialisering • urbanisering og konsekvenser • classesamfunn • samfunnskritisk tenkning • arbeiderrettigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftig utvikling • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Bærekraftige samfunn 	<ul style="list-style-type: none"> • utforske hvordan teknologi har vært og fortsatt er en endringsfaktor, og drøfte hvilken påvirkning teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for endringer i samfunnet, samtidig som de har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å utforske hvordan teknologisk utvikling på 1800-tallet har hatt betydning for samfunnet i dag <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dra på utflukt til gamle industriområder i nærheten.

	<ul style="list-style-type: none"> • barnearbeid og rettigheter • klimaperspektiv • industrialisering i verden • automatisering da og i dag 		<ul style="list-style-type: none"> • vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet • beskrive forskjellige dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn 	
Aktuelt i mars	<ul style="list-style-type: none"> • Kvinnedagen 			
4 uker	<p>Miljø- og klimakamp</p> <ul style="list-style-type: none"> • unges klimaengasjement • å bruke stemmen • appell • debattinnlegg • lovlige og ulovlige pressmidler • demonstrasjon i et historisk perspektiv • demokratiforståelse og deltakelse • generasjonsgapet i klimakampen 	<ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftig utvikling • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring • Bærekraftige samfunn • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger 	<ul style="list-style-type: none"> • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å se samspillet mellom miljøkampen og klimakampen • å reflektere rundt egne vaner i et klima- og miljøperspektiv <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med «Mennesket og naturen» i naturfag.
	Norge blir en nasjon			

<p>4 uker</p>	<p><i>Tverrfaglig opplegg med norsk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • politisk utvikling på 1800-tallet • unioner • grunnloven • nasjonalisme og nasjonsdannelse • sosiale og økonomiske utviklingstrekk • bondesamfunn • ressursbruk • samfunnsklasser • kvinnekamp • fornorskingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Demokratiforståelse og deltakelse • Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger • reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold • gjøre rede for fornorskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å se hvilken betydning utviklingen på 1800-tallet hadde for Norge som nasjon • å se nasjonen Norge fra ulike perspektiver, og å trekke historiske linjer til dagens samfunn • å reflektere rundt begrepene <i>nasjon</i> og <i>nasjonsbygging</i> <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb med norske romaner fra 1800-tallet. • Oppsøk museer i nærområdet.
<p>Aktuelt i mai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidernes dag • 17. mai 			
<p>3 uker</p> <p><i>Ny temapakke kommer uke 18 (2023)</i></p>	<p>Nettvett</p> <ul style="list-style-type: none"> • en digital tidsalder • sosiale medier • nettvett • egen oppførsel på nett • nettmobbing 	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Demokrati og medborgerskap • Identitetsutvikling og fellesskap 	<ul style="list-style-type: none"> • utforske og reflektere over egne digitale spor og muligheten for å få slettet sporene og verne om egen og andres rett til privatliv, personvern og opphavsrett • utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å bli bevisst på egen og andres tilstedeværelse og samhandling på nett <p>TIPS</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • kriminalitet og straff • nakenbilder • personlig ansvar • nettsikkerhet • passordtrygghet • personlige opplysninger 	<ul style="list-style-type: none"> • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger 	<p>digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt 	<ul style="list-style-type: none"> • Bli kjent med politiets nettpatrolje.
Aktuelt i juni	<ul style="list-style-type: none"> • Pride 			
Ekstra	<p>Elevene velger</p> <p>Elevene velger selv aktuelle temaer fra media og undersøker, utforsker, reflekterer rundt og presenterer prosjektet sitt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Demokrati og medborgerskap • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Demokratiforståelse og deltakelse • Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å bruke samfunnsfaglige metoder og kildekritikk til å utforske det norske mediebildet <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utforsk det norske medielandskapet sammen i klassen som forberedelse til prosjektukene.

VARIGHET	TEMA OG INNHOLD	TVERRFAGLIGE TEMAER OG KJERNEELEMENTER	KOMPETANSEMÅL	LÆREMÅL OG TIPS
5 uker	Mangfoldige Norge <ul style="list-style-type: none"> • mangfold i samfunnet • ulike fellesskap • utenforskap • minoriteter og majoriteten • urbefolkning • nasjonale minoriteter • fornorskingspolitikk • bakgrunn og identitetsdannelse • rasisme og diskriminering 	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Demokrati og medborgerskap • Identitetsutvikling og fellesskap • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold • reflektere over hvordan identitet, selvilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser • gjøre rede for fornorskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> • å få en bredere forståelse av begrepet mangfold og reflektere over toleranse, inkludering og medborgerskap TIPS <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med «Språklig mangfold» i norsk. • Jobb tverrfaglig med «Religiøst mangfold» i KRLE.
Aktuelt i september	<ul style="list-style-type: none"> • 11. september • Vennskapsuke 			

<p>4 uker</p>	<p>Seksualitet og identitet <i>Tverrfaglig pakke med naturfag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • identitet og stereotyper • seksuell debut • følelser • grensesetting • seksualitet på internett • prevensjon og seksuelle infeksjoner • voldtekt og samtykkelov • svangerskap og abort 	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Demokrati og medborgerskap • Identitetsutvikling og fellesskap • Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser • reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å utforske egen identitet og selvforståelse • å se puberteten i en større sammenheng, og reflektere rundt egne og andres grenser <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Planlegg undervisningen sammen med naturfag, temapakken ligger i begge fag. • Jobb tverrfaglig med KRLE og temapakken «Kjønn og seksualitet».
<p>Aktuelt i oktober</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verdensdagen for psykisk helse • FN-dagen 			
<p>4 uker</p> <p><i>Ny temapakke</i></p>	<p>Bærekraftige samfunn</p> <ul style="list-style-type: none"> • teknologi • ressurser og fordeling 	<ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftig utvikling • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring 	<ul style="list-style-type: none"> • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å få en forståelse for bærekraftig utvikling i samfunnet vi lever i

<p><i>kommer uke 37 (2022)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • tre dimensjoner av bærekraftig utvikling • bærekraftig samfunnsstruktur • arbeidsliv • industri • forbruk • det grønne skiftet 	<ul style="list-style-type: none"> • Bærekraftige samfunn • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn • vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet 	<ul style="list-style-type: none"> • å reflektere rundt ansvar, forbruk og det grønne skiftet <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med naturfag og temapakken «Klima».
<p>Aktuelt i november/ desember</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klimatoppmøtet i FN • Nobels fredspris 			
<p>6 uker</p>	<p>Den første verdenskrigen <i>Tverrfaglig opplegg med engelsk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • årsaker til verdenskrigen • imperialisme • russisk revolusjon • konsekvenser av krigen • nye roller og rettigheter • hendelsesforløp • teknologisk utvikling • konsekvenser av krigen 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine • utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å forstå de grunnleggende årsakene til den første verdenskrigen • å lære om konsekvensene av overgangen til moderne krigføring <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sjekk ut de engelske oppleggene «Perspectives from the UK» og «Perspectives from the US». • Se filmen «1917» og diskuter framstillingene

			<ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	opp mot det elevene har lært. OBS aldersgrense 15 år.
Aktuelt i januar	<ul style="list-style-type: none"> Holocaustdagen 			
6 uker	<p>Den andre verdenskrigen</p> <ul style="list-style-type: none"> mellomkrigstid økonomisk krise og depresjon framveksten av ekstreme ideologier nazisme og fascisme opptakten til verdenskrigen sentrale hendelser og aktører atomvåpen Holocaust og antisemittisme Norge under krigen 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Undring og utforskning Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdningene og handlingene til folk utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å trekke linjer fra første til andre verdenskrig å se årsaker og konsekvenser av verdenskrigen, og å trekke linjer til konflikter i dag å reflektere rundt omfanget og betydningen av Holocaust <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Bruk biblioteks bøker om andre verdenskrig aktivt i undervisningen.

	<ul style="list-style-type: none"> antisemittisme i Norge linjer til konflikter i dag 		<ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges 	<ul style="list-style-type: none"> Se filmer som «Kampen om Narvik», «Den 12. mann» og «Schindlers liste».
Aktuelt i februar/ mars	<ul style="list-style-type: none"> Samenes nasjonaldag Kvinnedagen 			
4 uker <i>Ny temapakke kommer uke 5 (2023)</i>	Internasjonalt samarbeid <ul style="list-style-type: none"> internasjonale organisasjoner EU/EØS NATO FN FNs sikkerhetsråd FNs bærekraftsmål globalisering global handel koronapandemien og vaksinesamarbeid 	<ul style="list-style-type: none"> Bærekraftig utvikling Demokrati og medborgerskap Folkehelse og livsmestring Demokratiforståelse og deltakelse Identitetsutvikling og fellesskap Bærekraftige samfunn Undring og utforsking 	<ul style="list-style-type: none"> gjøre rede for fornorskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> å forstå formålet med internasjonalt samarbeid og ulike organisasjoner å få bedre forståelse for begrepet globalisering, og reflektere over hvordan dette påvirker eget liv og hverdag
4 uker	Rettstaten <ul style="list-style-type: none"> maktfordeling domstolene straff rehabilitering 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Folkehelse og livsmestring 	<ul style="list-style-type: none"> beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> å få en innføring i norske lover og regler, og se formålet med straff

	<ul style="list-style-type: none"> • rettsstatens prinsipper • strafferettslig lavalder • historisk blikk på straff • dødsstraff 	<ul style="list-style-type: none"> • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenking og sammenhenger 	<ul style="list-style-type: none"> • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser • utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd • utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten 	<ul style="list-style-type: none"> • å sammenligne rettssystemer i ulike land og tidsperioder <p>TIPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med KRLE og temapakken «Rett og galt».
Aktuelt i mai	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeidernes dag • 17. mai 			
3 uker <i>Ny temapakke kommer uke 18 (2023)</i>	<p>Veivalg og livsvalg</p> <ul style="list-style-type: none"> • psykisk helse • identitet • ungdomstid • veivalg • grenser • generasjoner • prestasjon og press • velferdsstaten 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring • Identitetsutvikling og fellesskap • Demokratiforståelse og deltakelse • Samfunnskritisk tenking og sammenhenger 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvordan identitet, selvilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser • reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å reflektere rundt egne ønsker for framtiden, og forberede seg til å søke på videregående skoler • å tenke gjennom egne grenser og identitet, samt egen ungdomstid

Aktuelt i juni	<ul style="list-style-type: none"> Pride 			
Ekstra	<p>Eleven velger</p> <p>Elevene velger selv aktuelle temaer fra media og undersøker, utforsker, reflekterer rundt og presenterer prosjektet sitt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap Undring og utforsking Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å bruke samfunnsfaglige metoder og kildekritikk til å utforske det norske mediebildet <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Utforsk det norske medielandskapet sammen i klassen som forberedelse til prosjektukene.

VARIGHET	TEMA OG INNHOLD	TVERRFAGLIGE TEMAER OG KJERNEELEMENTER	KOMPETANSEMÅL	LÆREMÅL OG TIPS
4 uker	En bærekraftig framtid <ul style="list-style-type: none"> • klimaendringer i polområdene • fotoreportasje fra Grønland • tre dimensjoner av bærekraftig utvikling • klimaendringer i verden • klimaflykt • internasjonalt samarbeid • FNs bærekraftsmål 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Bærekraftig utvikling • Folkehelse og livsmestring • Bærekraftige samfunn • Demokratiforståelse og deltakelse • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger 	<ul style="list-style-type: none"> • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn • utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd • utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> • å få en inngående forståelse for bærekraftig utvikling og internasjonalt samarbeid • å se bærekraftig utvikling i praksis på ulike måter TIPS <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med kunst og håndverk og temapakken «Redesign».
Aktuelt i september	<ul style="list-style-type: none"> • 11. september • Vennskapsuke 			
6 uker	Trusler mot demokratiet <ul style="list-style-type: none"> • terror og ekstremisme • terrorangrepene 22. juli • etterdønninger og oppgjør • høyreekstremisme og radikalisering • 11. september og ekstrem islamisme • autoritære bevegelser • konspirasjonsteorier 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Folkehelse og livsmestring • Demokratiforståelse og deltakelse • Undring og utforsking • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Identitetsutvikling og fellesskap 	<ul style="list-style-type: none"> • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges • drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om 	MÅL <ul style="list-style-type: none"> • å få en bredere forståelse for ulike trusler mot demokratiet og for hvilke tiltak vi som samfunn kan gjøre for å forebygge dem TIPS <ul style="list-style-type: none"> • Se serien «22. juli» på NRK. • Se filmen «Utøya 22. juli» på Viaplay. OBS aldersgrense 15 år.

	<ul style="list-style-type: none"> • stormingen av Kongressen 		<p>endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene</p> <ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine • vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst 	
Aktuelt i oktober	<ul style="list-style-type: none"> • Verdensdagen for psykisk helse • FN-dagen 			
4 uker	<p>Rus og grenser</p> <ul style="list-style-type: none"> • ungdomstid og drikkepress • ulike rusmidler • rusdebatt i politikken • lovlig og ulovlig rus • rus og populærkultur • avhengighet • legemidler • doping i idretten • å være pårørende til rusmisbruk 	<ul style="list-style-type: none"> • Folkehelse og livsmestring • Identitetsutvikling og fellesskap • Undring og utforskning 	<ul style="list-style-type: none"> • reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser • beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å utforske og reflektere rundt ulike aspekter av ungdomstid, rusmidler, press og identitet • å reflektere rundt egne grenser i møte med rus <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobb tverrfaglig med naturfag og temapakken «Signalsystemer i kroppen».

			<ul style="list-style-type: none"> reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er 	
Aktuelt i november/ desember	<ul style="list-style-type: none"> Klimatoppmøtet i FN Nobels fredspris 			
6 uker	<p>Den kalde krigen</p> <ul style="list-style-type: none"> konsekvenser av verdenskrigene opptakten til den kalde krig supermaktene USA og Sovjetunionen sentrale hendelser og aktører stedfortrederkriger globale konsekvenser teknologiutvikling propaganda 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger i samfunnet Undring og utforskning Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> forklare årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter, og reflektere over om endring av enkelte forutsetninger kunne ha hindret konfliktene drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker holdningene og handlingene til folk utforske hvordan teknologi har vært og fortsatt er en endringsfaktor, og drøfte påvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å se hvordan verden utviklet seg etter verdenskrigene å trekke linjer fra den kalde krigen til i dag <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Se filmen «Bridge of Spies». Sjekk ut første episode av serien «Rikets sikkerhet» på NRK TV. Jobb tverrfaglig med musikk og «protestsanger».

Aktuelt i januar/februar	<ul style="list-style-type: none"> • Holocaustdagen • Samenes nasjonaldag 			
<p>6 uker</p> <p><i>Temapakken utvides med nye stier i løpet av høsten 2022.</i></p>	<p>Moderne konflikter</p> <ul style="list-style-type: none"> • konflikt og krig • årsaker til konflikter • folkemord, forfølgelse og krig • menneskerettigheter • fredsarbeid • dybdelæring: <ul style="list-style-type: none"> ○ konflikten mellom Israel og palestinerne ○ folkemordet i Rwanda ○ krigen i Ukraina ○ Kongokrigene ○ konflikt på Balkan ○ massakren i Kambodsja 	<ul style="list-style-type: none"> • Demokrati og medborgerskap • Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger • Undring og utforsking • Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges • reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst • utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd • drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger • sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> • å utforske ulike konflikter i samtid og nær fortid, og se hvordan de er med på å påvirke den politiske situasjonen i verden i dag • å reflektere rundt internasjonalt samarbeid for å løse og forebygge konflikter <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se filmen «Hotel Rwanda» på Viaplay eller Blockbuster. OBS 15 års aldersgrense.

Aktuelt i mars	<ul style="list-style-type: none"> Kvinnedagen 			
4 uker	<p>Flukt og migrasjon</p> <ul style="list-style-type: none"> migrasjon flukt personlige møter med mennesker på flukt internasjonale lovverk og systemer norsk migrasjon og flukt 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Bærekraftig utvikling Folkehelse og livsmestring Identitetsutvikling og fellesskap Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Undring og utforskning 	<ul style="list-style-type: none"> utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å få en innføring i ulike typer frivillig og ufrivillig migrasjon i verden å reflektere rundt møter mellom mennesker, respekt og fellesskap <p>TIPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lån «Kampen for tilværelsen» på et bibliotek om tilgjengelig. Sjekk ut Simon Stranger sin trilogi om flukt i biblioteket vårt.
4 uker	<p>Velferdsstaten</p> <ul style="list-style-type: none"> velstand og velferd historisk utvikling ideologi og verdigrunnlag velferdsstatens struktur arbeidsliv og inntekt velferdsytelser forbruk og bærekraft 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Bærekraftig utvikling Folkehelse og livsmestring 	<ul style="list-style-type: none"> beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å forstå hva velferdsstaten er, og se eksempler på velferdsordninger i Norge <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Jobb tverrfaglig med matematikk og temapakken «Økonomi».

	<ul style="list-style-type: none"> tillit til staten velferdsstatens utfordringer 		<p>påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn</p> <ul style="list-style-type: none"> bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst 	
Aktuelt i mai	<ul style="list-style-type: none"> Arbeidernes dag 17. mai 			
<p>4 uker</p> <p><i>Ny temapakke kommer uke 18 (2023)</i></p>	<p>Norge og kysten</p> <ul style="list-style-type: none"> norsk geografi og demografi kystnæringer ressurser i havet energiproduksjon samisk kultur norsk kultur og historiske perspektiver bærekraft og miljø 	<ul style="list-style-type: none"> Demokrati og medborgerskap Bærekraftig utvikling Bærekraftige samfunn Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Undring og utforskning Identitetsutvikling og fellesskap 	<ul style="list-style-type: none"> utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å utforske hva kysten og havet har hatt å si for norsk nasjons- og identitetsdannelse gjennom historien, og hva det har å si i dag <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Sjekk ut «Havboka» av Morten A. Strøksnes.

	<ul style="list-style-type: none"> handel og eksport 		<ul style="list-style-type: none"> utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn 	<ul style="list-style-type: none"> Kombiner strandrydding med badetur før sommerferien.
Aktuelt i juni	<ul style="list-style-type: none"> Pride 			
Ekstra	<p>Elevene velger</p> <p>Elevene velger selv aktuelle temaer fra media og undersøker, utforsker, reflekterer rundt og presenterer prosjektet sitt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Folkehelse og livsmestring Demokrati og medborgerskap Undring og utforsking Samfunnskritisk tenkning og sammenhenger Demokratiforståelse og deltakelse 	<ul style="list-style-type: none"> bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten 	<p>MÅL</p> <ul style="list-style-type: none"> å bruke samfunnsfaglige metoder og kildekritikk til å utforske det norske mediebildet <p>TIPS</p> <ul style="list-style-type: none"> Utforsk det norske medielandskapet sammen i klassen som forberedelse til prosjektukene.